

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/289/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313212077
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8313212077.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Mariany Muránskej vo veci žalobcu: Profi Credit Slovakia, a.s. so sídlom Bratislava, Ul. Pribinova č. 25, zastúpeného: AK JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Bratislava, Ul. Kubániho č. 16, proti žalovanému: P. P., bytom X., Ul. X. č. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ so sídlom Skalica, Ul. Petrovská č. 10, zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom v Chorvátskom Grobe, Námestie Josipa Andriča č. 1, o zaplatenie 2.305,25 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 15C 131/2013-83 z 02.09.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom ani vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu v predmetnej veci o 2.305,25 Eur zamietol, náhradu trov konania účastníkom nepriznal a zaviazal žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 198,66 Eur a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vychádzal zo zistenia, že medzi účastníkmi existoval zmluvný vzťah, na základe ktorého žalobca schválil žalovanému revolvingový úver. V dôsledku porušenia povinnosti z jeho strany sa záväzok žalovaného stal podľa úverových podmienok platných u žalobcu splatným. Na túto skutočnosť bol žalovaný upozornený listom z 23.07.2009. Na základe tvrdenia samotného žalobcu v jeho návrhu na začatie konania, žalovaný mal uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške žalovanej sumy dňa 13.09.2009 a to na základe realizovaného zosplatnenia. Aj keď podľa zistenia súdu v predmetnom právnom vzťahu je množstvo nejasností a nepresností, pričom by bolo namieste aplikovať aj ustanovenia o neprijateľných zmluvných podmienkach a o rozpore s dobrými mravmi pri poskytnutom úvere, nakoľko žalovanému bolo vyplatených 2.738,73 Eur a žalovaný žalobcovi zaplatil už 3.401,70 Eur, bolo potrebné prednostne sa zaoberať námietkou premlčania uplatneného nároku, ktorú vzniesol vedľajší účastník na strane žalovaného.

V tejto súvislosti je potrebné aplikovať premlčaciu lehotu podľa Občianskeho zákonníka, pričom žalobca mohol svoje právo uplatniť na súde po zosplatnení celého úveru, teda po 13.09.2009. V deň podania žaloby, teda 21.08.2013 už premlčacia lehota uplynula. Návrh voči žalovanému bol teda podaný jednoznačne po uplynutí premlčacej doby, vedľajší účastník na strane žalovaného sa premlčania dovoľával, a preto súd návrhu nevyhovel a zamietol ho.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Poukázal na to, že namieta nedôvodnosť záverov súdu o tom, kedy by občianskoprávna úprava premlčania mala byť výhodnejšia pre spotrebiteľa. Nemôže byť a ani nie je rozhodujúcim pre aplikáciu Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka, či osobou zaviazanou plniť nárok je spotrebiteľ alebo dodávateľ. Občianskoprávna úprava premlčania je pre spotrebiteľa výhodnejšia, vychádza len zo zdanlivého a predčasného záveru a platí iba pre prípad, ak spotrebiteľ vystupuje v postavení dlžníka. Ak by bol spotrebiteľ v postavení veriteľského subjektu, potom by pre neho táto úprava žiadnu výhodu nepriniesla, ale naopak, bola by nevýhodnejšia.

Podľa článku 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS sa za ustanovenia smerujúce k ochrane spotrebiteľa majú považovať také, ktoré chránia slabšiu stranu proti silnejšej. Teda danú rovnováhu odstraňujú. Z vyššie uvedeného vyplýva, že občianskoprávna úprava premlčania takou rozhodne nie je. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, sa má v prospech spotrebiteľa vykladať len obsah zmluvy, teda nie právna úprava. Vyplýva to aj z toho, že výklad zákona musí vzhľadom na požiadavku predvídateľnosti jeho výkladu a aplikácie byť rovnaký. Konajúci súd nezákonne rozhodol, keď dospel k záveru o premlčaní uplatneného nároku a mal vychádzať zo 4 -ročnej premlčacej doby.

Pokiaľ ide o výrok o trovách konania, tak daný výrok je v rozpore s procesnou úpravou vedľajšieho účastníctva a úpravou náhrady trov konania.

Vedľajší účastník sa deklaruje ako združenie založené na ochranu spotrebiteľa a teda sa prioritne predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za tým účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Účelom združenia je zastupovanie spotrebiteľov a ochrana ich spotrebiteľských práv v konaní pred súdom alebo ich podpora formou vedľajšieho účastníctva.

Zákonná úprava priznáva združeniam, ktoré majú predmet činnosti ochranu spotrebiteľa, osobitné práva a povinnosti. Priznanie týchto oprávnení vzhľadom na ich obsah odlišuje takýto typ združenia od obyčajných združení a pripodobňuje ich postavenie takým subjektom, ako sú napr. odborová organizácia a podobne. Združenie má byť dostatočne odborne a personálne vybavené na zastupovanie spotrebiteľov v konaní pred súdom a to bez potreby jeho zastúpenia advokátom.

Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobe vyhovel alebo rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný, ani vedľajší účastník sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 112 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané, a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

V predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že právny vzťah účastníkov konania je založený zmluvou o revolvingovom úvere, pričom v dôsledku neplatenia splátok tohto úveru žalobca zosplatnil celý dlh a to 13.09.2009, využíjúc oprávnenia dané mu predmetnou zmluvou a požadovať zaplatenie celého dlhu pre nesplatenie niektorých splátok.

Za týchto okolností začala plynúť premlčacia doba nasledujúceho dňa po tomto zosplatnení, nakoľko nasledujúceho dňa mohol požiadať žalobca ako oprávnený veriteľ o zaplatenie uplatňovaných nárokov prostredníctvom súdu, avšak žalobca tak urobil až 21.08.2013, teda jednoznačne po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej lehoty v dĺžke troch rokov uvedenej v § 101 Občianskeho zákonníka.

K odvolacím námietkam žalobcu je potrebné dodať, že aplikácia ustanovení Obchodného zákonníka o premlčaní v predmetnej veci nie je náležitá.

Ustálená súdna prax akceptuje aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní v spotrebiteľských veciach a to v nadväznosti na článok 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS, nakoľko ide o právnu úpravu, ktorá je pre spotrebiteľa výhodnejšia, a prostredníctvom aplikácie ktorej sa realizuje práve ochrana tejto slabšej strany v právnom vzťahu.

V tomto smere je potrebné poukázať aj na ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Práve z tohto citovaného zákonného ustanovenia (§ 54 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka) vyplýva, že ide síce o základné interpretačné pravidlo vo vzťahu k spotrebiteľským zmlúvam, ale zároveň ustanovenie § 54 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka vytvárajú priestor nielen pre priaznivejší výklad zmlúv spotrebiteľského charakteru, a to v prospech spotrebiteľa, ale aj priestor pre využívanie výhod, ktoré prináša spotrebiteľovi aplikácia Občianskeho zákonníka, v danom prípade v podobe aplikácie ustanovení o premlčaní.

Správne preto súd prvého stupňa oprel svoje rozhodnutie o nemožnosť priznania práva v prospech žalobcu v predmetnej veci z dôvodu premlčania.

Námietka premlčania bola vznesená vedľajším účastníkom v predmetnej veci vystupujúcim na strane žalovaného, ktorý je plne legitimovaným subjektom na takýto úkon, čo vyplýva z ustanovenia § 93 ods. 2, 3, 4 O.s.p., nakoľko ide o občianske združenie, ktorého predmetom činnosti je ochrana a pomoc spotrebiteľom.

Pokiaľ ide o výrok o trovách konania, je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa rozhodol správne, pokiaľ priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania na základe úspechu vo veci proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Argumentácia žalobcu uvedená v odvolaní vo vzťahu k trovám vedľajšieho účastníka a spočívajúca v tvrdení, že združenie samo o sebe bez využitia pomoci advokáta ako právneho zástupcu, by malo byť schopné poskytnúť náležitú a to aj právnu pomoc spotrebiteľovi, ak je taký jeho predmet činnosti, je nenáležitá, pretože nemožno vylúčiť občianske združenie ako právny subjekt z využitia možnosti dať sa zastúpiť v občianskom súdnom konaní právnym zástupcom, pričom takéto právo je garantované Ústavou Slovenskej republiky a ani občianske združenie namierené na ochranu spotrebiteľa nemôže byť v tomto smere výnimkou.

Naviac je potrebné konštatovať, že vedľajší účastník prispel najvýznamnejším spôsobom k úspechu žalovaného v predmetnej veci v podobe vznesenia námietky premlčania, z čoho vyplýva, že jeho účasť v konaní nebola len formálna, ale aktívna a z hľadiska ochrany spotrebiteľa prínosná.

Preto postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému, ani vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane žiadne preukázateľné trovy spojené s odvolacím konaním nevznikli, preto táto náhrada nebola priznaná žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.